

Psalms

teo: aut venia sibi puerse pmittentes: et ex ipa; pmissione a pcts t impietate no rece detes. Elenet tpus v separant isti oes: et fiat ille due ptes: una ad dexteram: altera ad sinistram: accipiat iusti regnum eternum: eant illi in igne eternum: et oes peccatores dispdet. Qm bec ita sunt et audiuntur bndictiones domini: opera domini: mirabilia domini: misericordias domini: severitate domini: prudentialia in oib; opibus eius: confessione omni operu eius: qd in laude eius concludat attedite. Laudem domini lo quef os meus: et bndicat ois caro in nomine sancti eius in seculum et in seculum seculi.

Explicit Tract. de ps. CXLIV.

Incipit Tract. de ps. CXLV.

Prefatio.

Dicitur sps nr diuina canticum: vbi et fletus sine gaudio no est. Fidelis boni et pegrino in seculo nulla est iocundior recordatio: qm ciuitatis vni pegrinat. Sed recordatio ciuitatis in pegrinatione: no est sine dolore atq; suspirio. Spes tui redit nostri certa: etiam pegrinando tristes consolatur et exhorts. Rapiat cor virum verbum dei: et possessor vir vendicet sibi possessorum suam: id est metes vestras: ne auertatur in aliud. Unusquisque virum totum hic sit: ut hic no sit. Id est: totus sit in verbo dei qd sonat in terra: ut ab eo exalteatur: et no sit in terra. Id enim de nobiscum: ut et nos cuius illo. Qui enim ut nobiscum esset descendit ad nos: faciat ut cuius illo possum ascendere ad se. Interim ipsa peregrinatione nostra non fastidivit: quod nusque est peregrinus: qui condidit omnia. Ecce psalmus sonat: Luiusdam vox est (que si vultus vestra est) exhortatis animam suam ad laudandum deum: et dicentis sibi.

Expositio psalmi.

Lauda anima mea dominum: Aliquoniam enim in tribulatiob; atq; in temptationibus pntis vite velis nolis turbare animam. Luius perturbatione in alio psalmo alloquitur dices: Quare tristis es anima mea: et queritur turbas me. Ut autem auferat ei eandem perturbationem suggerit gaudiu: nōdū de re: sed de spe: et ait illi perturbate: et anxie tristi: et mereti: Spera in domino quoniam adhuc consitebor illi. Spem quia se erexit et in confessione constituit: quasi diceret ei anima sua que illum tristitia turbabat. Quid mihi dicas: spera in deum: Reuocat me conscientia peccatorum. Ego noui que comisi: et dicit: Spe-

ra in deum: Comisi verum est: unde tui speras: Qm consitebor illi. Sicut odit deus peccata sua defendantem: sic subleuat confitente. Hac ergo accepta spe: que spes non poterit esse sine gaudio: quis in rebus simili difficilibus sum ista vitam: et plenus pcellaz et tempestutum: hac tamen spe erecta anima quae gaudet in spe: sicut dicit apostolus: Spe gaudet in tribulatione patientes: accipit erectionem quamdam in deum ut laudet deum: et dicit: Lauda anima mea dominum. Sed quis dicit: Et cui dicit: Quid dicimus fratres: Caro dicit: Lauda anima mea dominum. Et potest caro bonum consilium aie suggestum: ut multum sit edomita caro: et a deo imputul viribus nostre servituti subiecta: ut oīna ita seruat nobis: sicut traditionale principium: Sufficit ut non impedit. Beconde carissimi viribus consilia a melioribus petuntur: et si bonum quiddam est anima nostra: et bonum quiddam est caro nostra: quae virtus illius creavit qui fecit oīna bona valde. Quis ergo in generibus propriis virtutibus sit bonum: tamen dicit apostolus: Corpus quidem mortuum est propter peccatum. Est itaque et illud corpus quod nobis permittit: et nondum habet: in cuius redemptione spe gaudemus: dicente apostolo: In nobis in etiis ingemiscimus adoptionem expectantes redemptionem corporis nostrum: Spe enim salvi faciemus: spes autem quae videt fieri est spes: Quid enim videt quis quod sperat: Si autem quod non videmus speramus: per patientiam expectam. Quis ergo bonum aliquod sit corpus nostrum: tamen quod diu mortale propter peccatum: quod diu corruptibile: quod diu ita mutabile ut ne profecto quidem tempore persistat in se: perculpabilio tale est ut optemus redemptionem illius: quod sit aliquod non tale. Quis ergo erit aliquis: Quale idem apostolus dicit alio loco: Oportet corruptibile habendum incorruptionem: et mortale habendum incorpoream immortalitatem. Quis etiam cum fuerit tale corpus nostrum: corpus iam celeste et spiritualis: corpus angelicum in societate angelorum: nec sic dabit consilium aie. Sapientiam enim corpus quam corporum est: infra animam est: et quis anima vilis excelletur sumo corpore excellentior inuenit. Ne vobis hoc quod mirabile videatur: quod et vilis anima quilibet peccatrix melior est quilibet magno et perfectissimo corpe: non est melior meritis: sed natura. Est quidem anima peccatrix: est quibusdam concupiscentiarum sordibus iniquitata: tamen melius est et si sordidus autem: quod purgatissimum plumbum. Ita currat animus vester per cuncta creature: et videbitis quod dicimus non esse incredibile: et quis anima vituperabilis sit: tamen laudabilior corpe laudabilis. Duo quedam sunt anima: et corpus:

Psalmus

giam vitupero: corpus laudo. Nam vitupero qd unq est: corpus laudo: qd sanu est: Tn in suo genere anima laudo: vlt in suo genere anima culpo: et in suo genere corpus laudo vel culpo. Si a me iterroges qd sit melius: vtr qd vituperavi: an quod laudavi: mirabile responsum recepturus es. Ego certe illud vituperavi: et ego hoc laudavi. Interrogatus tñ qd sit melius: respondeo esse melius qd vituperavi eo qd laudavi. Si miraris in his duobus: attende illa duo in promptu posita: que cõmemorauit d' auro et plumbu. Ecce vituperavi aurum: non bonum aurum sordidum est: non ita fulget: non ita purgat: hoc plumbum optimum: nihil purgati: Illud vituperavi: hoc laudavi: et posui ait te vtriusque: vitupans vnum: laudans aliud. Post hanc vituperationem laudationem qd mea interroga me quid horum sit melius. Respodebo: aurum melius est etiam sordidum qd plumbum purgatu. Qui melius? Et quare vituperasti? Quare vituperavi? Quia nondum est aurum qd potest esse: qd potest esse purgatum et melius: qd nondum purgatum est vituperatum est. Plumbum quare laudatum est: Quia iam purgatum est: ita ut melius esse non possit. Item dicas mihi equum optimum: et hominem pessimum: tamquam equo laudato ponis hominem vituperatum. Si eni interroges ex his duobus qui sit melior: responsurus es: homo: non meritis sed natura. In artib dicis optimum sutorum (verbi gratia) et reprehendis aliquem iurisperitum qd multas leges ignorat. Sutorum laudasti: iurisperitum reprehendisti: ex his tamquam duobus quere quis sit melior. Imperitor iurisperitus perfecto sutori preponitur. Intendant caritas vestra: ita multis rebus laudatis: aliosque vituperatis: interrogati pluresque res vituperatas ponimus rebus laudatis. Natura anima me prestantior est qd natura corporis. Excellit multum: res spiritualis est: res incorporealis est: vicina est substantiae dei. Invisibile quiddam est: regit corpus: mouet membra: dirigit sensus: preparat cogitationes: exerit actiones: capit rerum infinitarum imagines. Et qd est tandem frater carissimi qd sufficiat in laudibus aie: Et si in aie laudibus deficiatur: que laus est ei qd aliam addidit: Et tñ tantum est ei gratia: ut dicat hoc iste: Lauda anima mea dominum. Quis potest laudare deum: Si dicaret te ipsum laudare: fortasse deficeret. Lauda inquit deus. Conare pietatis affectu: deficit tibi in laudibus ei. Expedi tibi deficere

CXLV

laudando deum: qd perficere laudando te. Cum enim laudas deum: non explicas quod vis: extendis in anteriora cogitatio tua. Ipsa extensio capaciorem te facit eius quem laudas. Quis ergo est ut dicere ceperat qui dicit: Lauda anima mea dominum: Caro non dicit: sed hunc corpus angelicum inferum est qd anima: consilium supponi dare non potest. In felix est ipsa anima: si a corpore expectet consilium. Caro bene obediens famula est aie. Illa regit: hec regit. Illa impetrat: ista famulat. Qui potest caro dare hunc consilium aie: Quis ergo est qui dicit: lauda anima mea dominum: Nihil inuenimus amplius in hoie qd carne et anima: totus homo: hunc est spiritus et caro. An forte ipsa anima sibi dicit: et sibi quodammodo imperat: et se exhortatur atque excitat. Qui busdam enim perturbationibus ex quadam sui parte fluitabat: ex quadam vero parte quam vocat mente rationale: illa qua cogitat sapientiam inherens domino: iam et suspirans in illa aia aduertit quasdam suas inferiores partes perturbari motibus secularibus: et cupiditate quadam terreno desideriorum ire in exteriora: relinquere interiora deum: reuocat se ab exterioribus ad interiora: ab inferioribus ad superiora: et dicit: Lauda anima mea dominum. Quid tibi placet in seculo? Quid est quod vis laudare? Quid est quod vis amare? Quacumque corporeis sensibus conuertens: occurrit tibi celum: occurrit tibi terra. Qd amas in terra terrenum est: quicquid amas et in celo corporeum est. Ubique amas: et ubique laudas. Quomodo laudandus est ille qui fecit ista que laudantur. Nam ergo diu occupata viristi: et desideriorum diversitate verberata portas plegas saucias: diuisa per amores multos: ubique in quiete: nusquam secura. Colligere ad te ipsam: quicquid tibi foris placebat: quere quem habet auctorem. Nihil melius in terra (verbi gratia) hoc et illud: aurum: argentum: anima: arbores: amenitates: tota terra cogita. Quid melius in celo: sole: luna: sideribus? Totum celum cogita: omnia ista simul bona valde: quia fecit deus omnia bona valde. Undique pulchritudo operis: que tibi commendat artificem. Miraris fabricam: anima fabricatorem. Non occupabis in eo quod factum est: et recedas ab illo qui fecit. Hec enim quibus occuparis sub te fecit: quia sub ipso te fecit. Si herebis superiori calcabis inferiora: si autem recedas a superiori ista tibi in supplicium conuertent. Sic enim factum est fratres mei: accepit homo corpus tantum in famulatum: deum autem dominum habens

seruum corpus: habens supra se conditorem: infra se qd̄ sub illo cōditū est. In medio quodā loco rationalis aia cōstituta: legem accepit: herere superiorē: regē inferiorē. Regere nō pōt inferiorē: nisi regat a meliore. Erabit ab inferiorē: deseruit ḡ meliore. Nō pōt regere qd̄ regebat: qz regi noluīt a quo regebat. Modo ḡ redeat: laudet. Consiliū sibi dat ex luce dei ipa aia p ratio nālē mentē: vñ cōcīpit cōsiliū fixū in eter nitate auctoris sui. Legit ibi quiddā tremē dū: laudandū: amādū: desiderādū: et ap petēdū: nō dū tenet: nō dū capit. Consu catione quadā p̄stringit: non est tā valida vt maneat ibi. Itaq; ad sanitatē colligit se qn dā et dicit: Lauda aia mea dñm. Et qd̄ est fratres: Nōne laudam⁹ dñm: Nonne q̄tide bymnū nos cātamus: Nōne q̄tide p modulo n̄o sonat os nostrū: pturit cor no strū laudes dei: Et quid est qd̄ laudamus: Magnū est qd̄ laudamus: s̄ q̄ laudamus adhuc infirmum est: Qsi implet laudator excellentiā laudati: Ecce homo stat: can cat deo aliqnto plixius: et sepe labia mouē tur ad cantū: cogitatio aut̄ nescio p que de sideria volat. Stabat ḡ mens n̄a quodā modo ad laudē dei: et anima nostra per di ueras cupiditates vel curas negotiorum huc atq; illuc fluitabat. Quasi desup attē dit ipsa mens ad fluitātēs huc atq; illuc: et ei⁹ inq̄titudinē molestiarū q̄si puersa allo quif: Lauda aia mea dñm. Quid est q̄ de alij̄rebus satagl: Quid est q̄ te occupat cura rerum terrenarū atq; mortaliuz: Sta meū: lauda dñm. Et quasi ipa aia pregra uata et nō valens ita cōsisterevt dignū est: respōdet menti: Laudabo dñm in vi ta mea: Quid est in vita mea: Quia mo do in morte mea sum. Ergo prius exhorta re te: et dic: Lauda aia mea dñm. Respon det tibi aia tua: Laudo quātū possū: tenu iter: exiliter: infirmis. Quare: Quia q̄diu sumus in corpe pegrinamur a dño. Quare sic laudas dñm: nō pfecte: nō stabiliter: Interroga scripturā: qz corp⁹ qd̄ corrūpi tur agrauat aiam: et deprimit terrena in habitatio sensū multa cogitantē. Tolle mi bi corpus qd̄ aggrauat aia et laudo dñm. Tolle mibi terrenā habitationē dep̄mētē sensum multa cogitantē: vt a multū in vñ cōfluā: et laudo dñm. Qd̄iū aut̄ ita sū: nō possum: p̄ grauor. Quid ḡ: Silebis et non laudabis pfecte: dñm: Laudabo dñm in vita mea. Quid ē in vita mea: Spes mea

tu es hic: spes mea es tu hic dicim⁹: portio aut̄ mea nō hic: sed in terra viuentū. Haiz ista terra morietū est: bac trāsimus: s̄ inter est qz: q̄si et malus homo pegrinat hic: et bo nus hō pegrinat hic. Nō em̄ bon⁹ trāsit et malus hic p̄manet: aut̄ malus transit et bo nus hic p̄manet. Ambo trāseunt: s̄ nō am bo ad vñ. Buo erāt: paup̄ vlcerosus ad ianuā iacēs diuītis: et diues induī purpu ra et bysso: in epulis q̄tide splendide. Am bo hic erāt: ambo hiuc trāsierūt: sed nō ad vñ locū. Biuersa loca suscipiūt: qz diuer sa merita pducunt. Trāsijt paup̄ in sinuȝ Abrae: et trāsijt diues in tormenta inferoz. Uicini corpe in terra: ille in domo: ille ante ianuā: Post morte tñ sepāti: ut dicat Abraā: Inter nos et vos chaos magnū fir matū est. Ergo fratres qn̄ spes hic pascit: vita aut̄ nostra pfecta nō est: nisi illa que p mitit: hic genitus: hic tēptatiōes: hic angustie: hic merores: hic pericula: laudabit aia n̄a dñm. Quō laudādus ē: Scdm̄ op dicit in alio psalmo: Beati qui habitāt in domo tua in secula seculoz laudabunt te: qn̄ totū negocisi nostrū ipsa laus erit. Sz qn̄ b: In vita mea. Nō em̄ quidē: Pos set tibi dicē: mors mea. Unde mors tua: Quia peregrinor a dño. Si em̄ herere illi vita est: recedere ab illo mors est. Sed qd̄ te consolatur: Spes. Jam viuis in spe: de spe lauda: de spe canta. Unū mors tua est non cantes: vnde viuis canta. Mors tua est de merore huius seculi: viuis in spe fu turi seculi: Laudabo inq̄t dñm i vita mea. Et quō laudabis dominū tētū: Psal la deo meo q̄diu sum. Qualis illaz laudatio: psallaz deo meo q̄diu sum: Vide fratres mei quale erit illd̄ esse: vbi sem pitem laudatio erit: sempiternū esse erit. Ecce mō es: nūquid psallis deo tuo q̄diu es: Ecce psallebas: auertisti te ad aliq̄ ne gociū: iā nō psallis: et es. Ecce es et nō psal lis: fortassis etiā cupiditate inclinat̄ ad ali quid: nō solum nō psallis: s̄ offendis audiū ei⁹ et es. Tamē q̄ erit illa laudatio vbi q̄diu es laudas: Sed qd̄ ait: q̄diu sum: Aliqñ forte nō erit: imo in eternū erit ipsū diu: et ideo vere diu ent. Ha quicqd̄ sinez habet in tēpore: quālibet longū sit: diu nō est. Psallā deo meo q̄diu sum. Interim be ne laudabis dñm in vita tua: psallis deo tuo de futuro q̄diu es: Bene q̄cquid de illo p̄sumendis est hic spēra. Nō nos dese rat spes in ista pegrinatione et tēptatione:

Bla. Kallio homine salutē: qz tñ illo t fucro. qz deus: qui est sup omnia d̄ us in secula. De cōfido dicit̄: cōfusus scdm̄ tamē. Eccl̄as ex patribus cōfusus sc̄ fidū nūquid hoc tocum cōfusū: Non. Regz cōfido super omnia benedictus i seculū. Illo salutē: qz domum est salutē. Us p̄lent: Būt est salutē: et super omnia benedictus i seculū. Et siue cōfido i seculū. qd̄ anti salutib; id. Rely hoc: glorie qd̄ dūte te dare mu nō. Vide si nob̄es: cōfido tēpate tuā: vides qz nondū b̄oli monē ve exponi tēpate. Et Polyc̄t̄ oīcōfide m̄principes: qz pcedit: nescio vñ et dūt̄. Ecco ego qd̄ dederō hoc est: Et accipit̄ nūbul accepit̄ si.

Psalmus

in istis iprobitatib⁹ ⁊ insidijs inimici circu
strepentibus vndic⁹ tēptatiōib⁹ seculi: vn
dic⁹ in angoribus p̄stituti. Quid q̄ facie
mus: Audi qd sequat. Nolite p̄fide
re in p̄ncipes: fratres magnū nego
ciū hic accipim⁹: diuina vox est: ⁊ desup so
nat nob⁹. Novo em̄ mō: nescio q̄ firmitate
hsiana aia qñ fuerit tribulata: hic desperat
de dñō: ⁊ vult p̄sumere de homine. Bicit
hō in afflictione aliqua p̄stituto: est quidā
hō magnus: p̄ quē possis liberari: arridet:
gaudet: erigit. Qd si dicatur liberat te de
us: desperatō frigescit. Promittit auxiliū
mortalis: ⁊ gaudes. Promittitur tibi q̄ li
beret te tecū liberādus: ⁊ tanq̄ aliquo ma
gno auxilio exultas. Promittitur ille libe
rator q̄ liberatore nō indiget: ⁊ quasi ad fa
bulā desperas. Et talib⁹ cogitationibus:
lōge p̄egrinātur: vē misera ⁊ magna mors
est eis. Appropinq: Incipe desiderare: In
cipe querere ⁊ agnoscē euz a quo fact⁹ es.
Nō em̄ deseret opus suū: si ab ope suo nō
deserat. Lōuerte q̄ te ad illū cui dicas: Lau
dabo dñm in vita mea: psallā deo meo q̄
dū sum. Monet em̄ nos iā implet⁹ spū tā
to iste: ⁊ dicit q̄si lōge remot⁹ ⁊ longe p̄egri
nantib⁹: ⁊ nō soli deū nō volētibus lauda
re: s̄ nō dū vel d̄ deo sperātibus. Nolite cō
fidere in p̄ncipes. Et in filios hōim
in quib⁹ nō est salus. In uno filio ho
minis salus. Et in ipso nō qr filius hōis: s̄
quia fili⁹ dei. Non ppter id qd suscepit ex
te: sed propter id qd seruavit in se. Ergo in
nullo homine salus: qr ⁊ in illo ideo salus:
quia deus: qui est sup omnia d̄cus benedi
ctus in secula. De christo dictū est: ex qui
bus christus scđm carnēz. Ex quibus: Ex
iudeis ex patribus christus scđm carnem.
Sed nūquid hoc totum christus qd scđm
carnem: Non. Neq̄ em̄ scđm carnem idē
super omnia benedictus i secula. Ideo in
illo salus: qr domini est salus. Bicit em̄ ali
us psalm⁹: Bñi est salus: ⁊ sup pl̄m tuum
bñdictio tua. Et sine cā sibi arrogat hōies:
qr dant salutē: sibi dent. Respōde supbo
hōi: gl̄aris qr dicis te dare mihi salutē: ti
bi da. Vide si habes eā: p̄siderās bñ fragi
gilatē tuā: vides qr nondū babes. Ergo
noli monē vt expectē a te: sed expecta me
cū. Nolite p̄fidere in p̄ncipes: ⁊ i filios ho
minis in q̄bus nō est sal⁹. Ecce nescio q̄ p̄n
cipes p̄cedūt: nescio vñ ⁊ dicūt: Ego bap
tizo: ⁊ ego qd dedero hoc est sanctū: ⁊ si ab
alio accepis nihil accepisti: si a me accep
sti aliqd accepisti. O homo: o princeps
inter filios hōim: vis eē inter p̄ncipes qui
bus nō est salus: Ideo q̄ habeo salutē: qr
tu mihi das: Luū est enī quod das: Aut
vero etiā tu das: Cet hoc dicēdū est: quia
tu das: Bicat ⁊ fistula qr ⁊ ipsa dat aquā:
dicat ⁊ canalis qr ipse manat: dicat ⁊ pre
co qr ⁊ ipse liberat. Ego in aqua attendo
fontē: in voce p̄conis agnosco iudicē. Nō
eris tu plane auctor salutis mee: ille erit de
q̄ securus sū: de te incert⁹ sum: Si nō sis ar
rogās: nō solū ego de te incert⁹ sum: s̄ ⁊ tu
d̄ te. Ab illo q̄ mihi sal⁹ q̄ est sup oia: qr dñi
est salus: tu inf̄ filios hōim: tu inf̄ p̄ncipes.
Sed audio vocē psalmi: Nolite p̄fidere in
p̄ncipes: ⁊ in filios hōim a q̄bus nō est sa
lus. Scđm turbam hōim quid sunt isti filij
hōim: Quid sunt viſ scire? Exiet spi
rit⁹ ei⁹ ⁊ reuertet in terrā suā: Ecce
totū qd loqui nesciēs qđiu loquat̄: mina
tur nesciēs qđiu vivat. Subito exiet spūs
eius ⁊ reuertet in terrā suā. Nūqd qñ vult
exiet spūs eius: Exiet ⁊ qñ nō vult: exiet ⁊
qñ nescit: reuertet in terrā suā: Exiēt spū
caro reuertet in terraz. Sed qr cardō erat q̄
sic loquebat̄: de me em̄ presume ⁊ ego tibi
do: nō diceret: nisi illi d̄ quib⁹ dictū est: qm̄
caro sunt: Exiet spūs eius ⁊ reuertet in ter
rā suā. In illa die peribunt oēs cogi
tationes ei⁹. Ubi est typus: Ubi ē sup
bia: Ubi est iactātā: q̄ forte ad locū bo
nū transiit: ad iustos si tñ transiit. Nā qui
sic loquebat̄ nescio quo transierit: Loq̄bat̄
em̄ supbia: ⁊ nescio quo trāseant tales ho
mines: nisi qr inspicio alterū psalmū: ⁊ vi
deo malum corū esse transitum. Tidi impi
um exaltari sup cedros libani: ⁊ trāsui: et
ecce nō erat: ⁊ quesui eum ⁊ nō est inuen
tus loc⁹ eius. Iste pius qui trāsijt ⁊ nō in
uenit impiū: illuc puenit rbi nō est impl⁹.
Ergo fratres omnes audiām⁹: fratres di
lecti deo oēs audiām⁹: in qualibet tribu
latione: in quolibet desiderio munēris dñi
ni nō fidam⁹ in p̄ncipes: nec in filios hōim
quib⁹ nō est salus. Totū hoc mortale tran
sitorū ⁊ caducū est. Exiet spūs eius ⁊ re
uertet in terrā suā: in illa die peribunt om
nes cogitationes eius. Quid ergo facim⁹:
si in filios hōim: si in p̄ncipes nō est spe
randū: Quid facimus: Beat⁹ cuius de⁹ Jacob
adūtor est ei⁹: Non ille homo: aut ille homō: non ille angelus:
aut ille angel⁹: sed beat⁹ cuius de⁹ Jacob
adūtor est: qr ⁊ ipsi Jacob sic fuit adūtor

Alia līa.
p̄ncipib⁹.Alia līa.
hōib⁹.
filib⁹.Vide h̄c
critētā.

CXLV

stī aliqd accepisti. O homo: o princeps
inter filios hōim: vis eē inter p̄ncipes qui
bus nō est salus: Ideo q̄ habeo salutē: qr
tu mihi das: Luū est enī quod das: Aut
vero etiā tu das: Cet hoc dicēdū est: quia
tu das: Bicat ⁊ fistula qr ⁊ ipsa dat aquā:
dicat ⁊ canalis qr ipse manat: dicat ⁊ pre
co qr ⁊ ipse liberat. Ego in aqua attendo
fontē: in voce p̄conis agnosco iudicē. Nō
eris tu plane auctor salutis mee: ille erit de
q̄ securus sū: de te incert⁹ sum: Si nō sis ar
rogās: nō solū ego de te incert⁹ sum: s̄ ⁊ tu
d̄ te. Ab illo q̄ mihi sal⁹ q̄ est sup oia: qr dñi
est salus: tu inf̄ filios hōim: tu inf̄ p̄ncipes.
Sed audio vocē psalmi: Nolite p̄fidere in
p̄ncipes: ⁊ in filios hōim a q̄bus nō est sa
lus. Scđm turbam hōim quid sunt isti filij
hōim: Quid sunt viſ scire? Exiet spi
rit⁹ ei⁹ ⁊ reuertet in terrā suā: Ecce
totū qd loqui nesciēs qđiu loquat̄: mina
tur nesciēs qđiu vivat. Subito exiet spūs
eius ⁊ reuertet in terrā suā. Nūqd qñ vult
exiet spūs eius: Exiet ⁊ qñ nō vult: exiet ⁊
qñ nescit: reuertet in terrā suā: Exiēt spū
caro reuertet in terraz. Sed qr cardō erat q̄
sic loquebat̄: de me em̄ presume ⁊ ego tibi
do: nō diceret: nisi illi d̄ quib⁹ dictū est: qm̄
caro sunt: Exiet spūs eius ⁊ reuertet in ter
rā suā. In illa die peribunt oēs cogi
tationes ei⁹. Ubi est typus: Ubi ē sup
bia: Ubi est iactātā: q̄ forte ad locū bo
nū transiit: ad iustos si tñ transiit. Nā qui
sic loquebat̄ nescio quo transierit: Loq̄bat̄
em̄ supbia: ⁊ nescio quo trāseant tales ho
mines: nisi qr inspicio alterū psalmū: ⁊ vi
deo malum corū esse transitum. Tidi impi
um exaltari sup cedros libani: ⁊ trāsui: et
ecce nō erat: ⁊ quesui eum ⁊ nō est inuen
tus loc⁹ eius. Iste pius qui trāsijt ⁊ nō in
uenit impiū: illuc puenit rbi nō est impl⁹.
Ergo fratres omnes audiām⁹: fratres di
lecti deo oēs audiām⁹: in qualibet tribu
latione: in quolibet desiderio munēris dñi
ni nō fidam⁹ in p̄ncipes: nec in filios hōim
quib⁹ nō est salus. Totū hoc mortale tran
sitorū ⁊ caducū est. Exiet spūs eius ⁊ re
uertet in terrā suā: in illa die peribunt om
nes cogitationes eius. Quid ergo facim⁹:
si in filios hōim: si in p̄ncipes nō est spe
randū: Quid facimus: Beat⁹ cuius de⁹ Jacob
adūtor est ei⁹: Non ille homo: aut ille homō: non ille angelus:
aut ille angel⁹: sed beat⁹ cuius de⁹ Jacob
adūtor est: qr ⁊ ipsi Jacob sic fuit adūtor

Alia līa.
Exiēt.Alia līa.
t cop.

Psalms

ut de Jacob saceret israel. Magnū adiutoriū: israel iam vidēs dēū. Hic ḡ positus et pegrinus nōdū vidēs dēū: si habuerit ad iutorē dēū Jacob: ex Jacob eris israel: et eris vidēs dēū: et perierit omnis labor: et omnis gemitus: trāsient cure mordaces: succedēt laudes felices. Beatus cui⁹ dē⁹ Jacob adiutor est eius: huus Jacob. Quare iste bratus interum adhuc in hac vita gemēs: Spes illi⁹ in dñm dēū ipsi⁹. Ideo beatus: q̄ spes ipsius in dñm dēum ipsi⁹. In q̄ est spes ipsius: ip̄e erit res ipsius. Fratres: an forte errauit: q̄ dixi rem nostrā futurū dēū? Quid si dicerē hereditatē nrāz futurū dēū? Spes mea es tu: portio mea in terra viuentū. Tu eris portio mea: eris tu possessio et possidebis. Possessio dei eris: et possessio tua erit dē⁹. Tu eris possessio ei⁹ ut colaris ab eo: et ip̄e erit possessio tua ut colas eum. Hā et tu colis dēū: et colaris ab eo. Recte dicitur colo dēū: quod aut̄ color a deo? Inuenim⁹ apud Ap̄lum: Bei inq̄ agricultura est: dei edificatio estis: Et dñs: Ego sum inq̄ vītis: vos esti sarmēta: et pater meus agricola. Colit te ḡ de⁹ ut sis fructuosus: et colis dēū ut sis fructuosus. Tibi bonū ē qđ te colit dē⁹: tibi bonū est q̄ iū colis dēū. Ultor deus si recedat ab hoie desert⁹ fit ipse homo: Ultor homo si recedat a deo desert⁹ fit ip̄e hō. Nec crescit deus accedēte te: nec decrescit discedēte te. Ergo erit ip̄e possessio nrā ut nos pascat: et erum⁹ possessio ei⁹ ut nos regat. Spes illi⁹ in dñm dēū ipsius. Quis est iste dñs deus ipsius? Attēdite fratres: multi eñi habēt multos deos: et dicūt eos dñs suos et deos suos. H̄i dicit Ap̄lus: Et si sūt qui dicāt dñi: siue in celo: siue in terra: queādmodū sunt dñi multi: et dñi multi: nobis tñ vñus deus: pater ex quo oia: et vñus dñs Jesus christ⁹ p̄ quē oia. Ergo ipse sit spes tua dñs de⁹ tu⁹: in illo sit spes tua. In dño deo suo ē spes etiā illi⁹ qui colit Saturnū: in dño deo ipsius ē spes qui colit Martē: qui colit Neptunū: q̄ colit Mercuriū: pl⁹ addo: qui colit ventrē: de quib⁹ dictū est: Quorū deus venter est. Ergo ille illius deus: atq̄ ille illius: quis huus beati? Quia spes ipsi⁹ in dño deo ipsi⁹. Sed q̄s est iste? Qui fecit celū et terrā et mare et oia que in eis sunt. Fratres mei: magnū deum habemus. Benedicam⁹ nomē sanctū eius: q̄ dignat⁹ est facē nos possessionē suam. Hōdum vides deū: nō potes amare

Ella lra.
teius.
t dño deo.

plene qđ nōdū vides: Que vides ip̄e feci. Miraris mūdū: quare nō artificē mundis. Suspicias celū: et exhorrescias: Logitas vniuersā terrā: et tremescis. Miraris magnitudinē: qñ cogitationē occupas. Respice innumerabilitatē stellarū. Respice tāta genera seminū: tātas diuersitates aīaliū: q̄c quid natat in aq̄s: repit in terra: volitat in aere: circuit in celo. Dia ista: q̄ magna: q̄ pulchra: q̄ stupēda. Ecce q̄ fecit hec oia: deus tu⁹ est: Hōne ibi spem tu am: ut sis beat⁹. Spes illi⁹ in dñm dēū ipsius. Quē: Qui fecit celū et terrā: mare et oia q̄ in eis sunt. Magnū habem⁹ dēū: attendite fratres magnū bonū dēū faciente talia. Quid ḡ hic cogitauit dē⁹ ut facēt: Si tñ dicēdū ē de deo: cogitauit celū et terrā: mare: et oia q̄ in eis sunt. Forte dicitur⁹ erat hō iste: Vide quidē oia magna ista: celū et terrā: mare: et oia q̄ iū eis sī: fecit dē⁹: qñ me cōputat deus iter ea q̄ fecit: Et vere ego p̄tineo ad curā ipsius: et mō de me cogitat dē⁹: aut scit an viuam: Quid est h̄i qđ dicas: Nō surrepat tibi mala cogitatio in cor: de his esto s̄ quib⁹ paulo aī loq̄bamur: Laudabo dñm in vita mea: psallā deo meo q̄diū sum. H̄i iste talis alloq̄t nescio q̄s tepidos: q̄s exhortat. Et quasi vetat ne desperēt de se: q̄r nō sunt in cōpito dei. Multorū em̄ sunt tales cogitationes: si id deseruit deū et p̄gunt q̄ quelibet peccata: q̄r non credunt curare dēū quid agāt. Audi eloqua diuina: noli d̄ te desperare: qui curauit facere te: nō curat reficere te: Hōne deus tu⁹ est: q̄ fecit celū et terrā: et mare: Si ista sola diceret: forte res p̄dōres tu⁹: Deus qui fecit celū et terrā: et mare: magn⁹ deus: h̄i nūqd cogitat de me: Et ipse te fecit diceretur tibi. Quōd: Numquid ego sum celū: aut ego sum terra: aut ego sum mare: Et quid es? Manifestū est: nec celum sum: nec terra sum: nec mare sum: sed in terra sum. Vel hoc concedis mibi quia in terra es. Audi quia non tantū celū et terrā et mare deus fecit: fecit em̄ celū et terrā: et mare et oia que in eis sunt. Si ḡ omnia que in eis sunt: et te. Marū dico te: passerem̄: locustam̄: vermiculū: nihil horū nō ille fecit: et cura est illi de omnibus. Nō ad preceptū cura est: nam preceptum soli homini dedit. Bicit eñi psalmus: Homines et iumenta saluos facies domine: secūdum multitudinē misericordie tue deus. Multitudinem inquit misericordie tue: secundū hanc saluos facies homines et iu-

Psalms

menta. Et Apostolus: Numquid de bobo cura est deo? Ethac de bobus cura non est deo: hac homines et iumenta saluos facies domine. Numquid contraria sunt ista? Quid enim ait Apol: Numquid de bobus pertinet ad deum? Ibi est preceptum: boui trituratione non infrenabis: ibi de bobus non cogitauit deus. Itaque quosdam boues voluit significari. Non enim hoc curat deus monere quid agatur cum bobo: habet hoc natura ipsa humana: Sic factus est homo: ut norit pulsare iumentis suis: nec inde precepit a deo accepit: sed inserviit factum est illi in mente a deo ut possit et sine precepto facere: fecit illi taliter deus. Sed quod regit pecus regendus ab alio: ab eo a quo regit preceptum accepit. Ad preceptum tenorem non est de bobus cura deo: sed prudenter universitas qua creavit oia et mundum regit: homines et iumenta saluos facies dominus. Intendat caritas vestra. Hic forte aliquis dicat mihi: Be nouo testamento est: quod non de bobus pertinet ad deum: homines et iumenta saluos facies dominus de veteri testamento est. Sunt qui calumnient et dicunt non sibi consonant ista duo testamento. Ne forte aliud dicat in veteri: alio in novo: et flagiter de me sententia de novo taliter qualis hec est: Homines et iumenta saluos facies dominus: quid facio? Habet tam in capite noui testamenti: Pro euangelio. In euangelio inuenio: quod omnia ista pertinent ad deum: nemo erit iam qui contradicat. Numquid enim Apostolus euangelio contrarius erit: Audiatonus ipsum dominum principem et magistrum apostolorum: Respicite inquit volatilia celi: quod non seminat neque metunt: neque congregantur horrea: et pater vester celestis pascit illa. Ergo et preter hominem animalia ista pertinunt ad curam dei: ut pascatur: non ut legem accipiant. Quod ergo ad dandam legem attinet de bobo cura deo non est: quod autem ad creanda: ad passim: gubernanda: et regenda: omnia ad deum pertinet. Nonne duo passerres asseverant: dominus Iesus christus dicit: et unus ex eis non cadet super terram sine voluntate patris vestri. Quoniam magis vos pluris estis illis: Nolite ergo dicere: non pertinet ad deum. Pertinet ad deum anima tua: pertinet ad deum corpus tuum: quia deus fecit et anima tuam et corpus tuum. Dicis forte: non me numerat deus in magna multitudine. Accedit tibi misericordia euangelio: Capilli capituli vestri numerati sunt. Ergo deus meus est: et in illo spes mea: qui fecit celum: et terram:

CXLV

mare et omnia que in eis sunt. Quid autem ad me pertinet: Quid agit de me? Qui custodit veritatem in eternum: Et amatus deum commendavit: et timet deum: Qui custodit veritatem in eternum. Quia veritatem in eternum: Quia: Et in quod custodit veritatem: Faciens iudicium iniuria accipietibus: Alia lsa.
In seculis.
Custodit iniuria accipientes: freres mei facit illis iudicium. Quibus: Qui accipit iniuria: puniet os iniuriosos. Si ergo fauebit iniuria accipientibus et puniet iniuriosos: vide modo de quorum numero essevis. Vide: at te de: utrum in eis velis esse qui iniuria accipit: an in eis qui iniuriarum faciunt. Scatim enim ad te procedit vox apostolica: et dicitur: Nam quid oino delictum est: quod iudicia habet vobiscum: quare non magis iniuria patimini? Lorripit hoies quod non patiuntur iniuria. Non ut patiaris molestia te bortatur: sed ut patiaris iniuria: Non enim omnis molestia iniuria est. Quicquid enim iure pateris: non est iniuria: Ne forte diceres: et ego infra iniuria passos numeror: nam illud in illo loco: et illud in illa passus sum. Vide si iniuria passus es. Latrones multa patiuntur: sed non iniuria. Scelerati: malefici: effractores: adulteri: corruptores: os patiuntur multa mala: sed nulla est iniuria. Aliud est pati iniuria: alio est pati tribulationem: aut penam: aut molestiam: aut supplicium. Consideravisti: quid egeris vide: quare patiaris vide: et ibi vides quod patiar. Ius et iniuria contraria sunt. Ius enim est quod iustum est. Neque enim omne quod ius dicitur: ius est. Quid si aliquis condat ius iniustum: Nec ius dicendum est si iniustum est. Illud ergo verum ius quod etiam iustum est. Vide quod fecerit: non quod patiaris. Si ius fecisti: iniuria pateris. Si iniuria fecisti: ius pateris. Quare ista dixi fratres: Ut non se extollat heretici: qui forte aliquid patiuntur ex iussionib[us] principum terrenorum: non se numerent inter eos qui iniurias accipiunt et dicant: Ecce psalmus solat me: Ego non deum col qui iudicium faciet iniuria accipietibus. Repte quero utrum iniuria accipias. Si ius fecisti: iniuria est quam pateris. Ius est exusflare christum: Ius est rebellis subbia erigere altare: Ius est per centibus persecutoribus tunice christi: ecclesiam christi percussere: Porro si h[oc] ius non est: quicquid per hoc pateris ius est. Non ergo de his qui patiuntur iniuriam. Legi aliquid manifestius de euangelio: Beati inquit qui persecutione patiuntur. Expecta: quid festinas: Quid dicit: ego sum:

Expecta in qua: totū legā. Audisti beati q
psecutionem patiūtur: iaz tibi nescio quid
ceperas arrogare: si qmīl totum lego. Elī
de quid sequatur. Beati qui psecutionē
patiūtur: ppter iusticiā. Hodo dic ego sū.
Si audes dicere: ego sūz: supiora que dixi
retractemus: aut ne longū sit hoc vñū in
terroga: si dānaueris vñū hominē cui⁹ cau
sam nescis: audes te dicere tenere iusticiā?
Aut si quid p hac re passus es̄ses iniuriaz
noiarcos: Erigis te in temerarium tribunal
cordis tui vnde p̄cipiteris: et audes ferre
sententiaz de hominē cui⁹ causam nescis:
Hoc si de vno hoie faceres: es̄ses iniust⁹:
facis hoc de toto orbe terrarū et iustus es:
F̄tes carissimi et q̄ est̄que patiūt inuriā: nūl
ecclesia catholica q̄ tanta ista ppetit: In
tot scādala hereticoz gemit: videt p̄malas
suasiones et fraudes rapi de gremio suo in
firmos: puulos p̄trahi: nescio q̄ que secreta
malarū speluncaz rebaptizari: exuſſari in
eis christi: occidi in eis non mortale illud
sū q̄ hoies sunt: sed illud qđ in eternū vi
cturi sunt. Guadet homini dicere: nō sum
christianus et iusticia vocatur. Accessurus
es ad episcopū: dic tibi: vide ne dicas te es
se christianū. Si enī dixeris te esse christia
nū: nō es acceptur⁹: vt aut accipias dicte
nō eē. Quid mones xpiane: Quid doces:
Lerte psecutionē pateris: quāto tu verior
psecutor: Quid impatores psecuebanſ chri
stianos: minādo cogebāt qđ tu efficis sua
dēdo. Persuades christianoſt neget se es
se christianū. Qd tu suadēdo facis: b psec
toreſ occidēdo nō faciſt. Sub te viuit
homo qui negat se esse christianū: negat et
vunt. Perdidit iā vitā: cadauer tibi loqui
tur. Qui p̄cussus est gladio psecutoris: ce
cidit et viuit: cui loqueri stat et cecidit. Hec
faciēs quicquid passus fueris iniuria erit:
Holo tibi blādiaris: si hec iniusta sunt oia
que facis qđcūd pateri iustū erit: Lui aut
facis iudiciū: Qui custodit veritatē in ef
fū inuriā patientib⁹. Jā tu pcede et dic ra
tiocinationib⁹ illis tuis bonis et q̄si acutis
et subtilib⁹: qz tu pascis: et dic: Famelic⁹ p̄
pascē: id est psecōr: pōt dare sancto: Fameli
cus pōt pascē: Languid⁹ pōt sanare: Ligat
us pōt solue: Ista sunt veluti magna et lib
tilia quib⁹ decipit imperitos. Claudat il
li os psalmus iste. Dat escaz esurienti
bus. Ecce nihil a te expecto: de⁹ dat esca
esurientib⁹: Hoib⁹. Quid ē hoib⁹: Om̄ib⁹ aialib⁹: Om̄ni
bus

bus hoib⁹ ip̄e dat escaz. Et nullam escaz
seruat dilectis suis: Si habet alia famem:
habet et alia esca. Queramus primo fa
mē ipsorū: et inueniemus esca ipsorū. Bea
ti qui esurunt et sitiunt iusticiā qm̄ ipsi satu
rabūtur. Famelici dei esse debem⁹: ante ia
nuā cōspectus illius in oratione mendice
mus: ip̄e dat escaz esurientib⁹. Quid est qđ
te heretice iactas: qz tu solus: tu erigis: tu
illuminas: Elidelicet qz tu liberatus iā es:
et tu stas: et tu lumen es. Absit. Super⁹ at
tende: Nolite p̄fidere in p̄ncipes et in filios
boīm a quib⁹ nō est sal⁹. Nō ip̄i dāt salutē.
Ergo recedat heretici de medio. Dñs
soluit cōpeditos: dñs erigit elisos.
Dñs sapientes facit cecos: Id est
eos qui ceci sunt facit sapientes. Optime p
hanc sententiā exposuit nobis oēs supio
res: ne forte cū dixisset: Dñs soluit cōpedi
tos: ad illos cōpeditos referremus qui for
te ppter aliquā noxaz ligātur ferro a dñs
suis. Quia aut dixit: Erigit elisos: occurrit
nobis aliq̄s: aut offēdēs: aut cadēs: aut eq̄
lapsus. Est alijs casus: sūt alie cōpedes:
quō sūt alie tenebre et alia lux. In eo quod
dixit: Sapientes facit cecos: noluit dicere
illuminat cecos: ne et hoc carnaliter intelli
geres: sicut illuminat̄ ē a dñs: cui⁹ oculos
luto de sputo facto inūxit et saluū eū fecit.
Ne tale aliquid sperares cū de spūalibus
loquit̄: ostēdit quādā lucē sapientie q̄ illu
minant̄ ceci. Ergo quō illuminant̄ ceci lu
ce sapientie: sic soluūtūr cōpediti: sic erigun
tur elisi. Eñi sum⁹ ē cōpediti: Unde elisi:
Corpus n̄m̄ ornātū nobis fuit: pecca
tumus et cōpedes inde accepim⁹. Que sūt
cōpedes n̄r̄: Mortalitas ip̄a. Audi apo
stoli Paulū: qz et ip̄e adhuc in hac p̄egri
natō cōpedit⁹ erat. Quāta p̄grauit cōpe
dit⁹ iste: Nō illi fuit q̄ues cōpedes cū ip̄is
cōpedibus toto orbi euangelii p̄dicavit.
Spūs caritati rapuit cōpedes: et circuuit
quātū potuit. Et q̄d dīc: Lōcupiscētā
babēs dissolui et eē cū christo. Quid ē dis
solui: A cōpedibus mortalitatis: Et tñ mi
sericordia adhuc volebat esse in cōpedib⁹
pter alios cōpeditos: quib⁹ ministraret.
Manere inquit in carne necessariū ppter
vos. Dñs ergo soluit cōpeditos: id est ex
mortalibus imortales facit. Dominus eri
git elisos. Quare elisi s̄t: Quia erecti erāt.
Quare eriguntur: Quia humiliati sunt. Ce
cidit atq̄ elisus est Adā. Ille cecidit: xp̄s
descendit. Quare descendit: Quia nō ce
rebus

Psalms

cidit: nisi ut leuaret qui cecidit. **B**is sapientes facit cecos. **H**ominius diligit iustos. Ideo facit iudicium iniuriam accipientibus. Et qui sunt ipsi iusti: **M**odo quoniam iusti sunt, fidei amici qui plausu sibi permisimus. **S**ed et quod est de eis: **C**ontra eis dicitur: **P**ropterea illi sunt iusti: **A**men. **E**t quoniam admodum habes. **D**omini custodit proselitos. Proseliti aduenire sunt. Omnis ecclesia gentium proselita est. Aduentia est enim ad patres: non de carne eorum nata: sed in unitando filia. **D**omini tamen custodit: non alijs homo. **O**rphanum et viduam suscipiet. Nemo putet quasi pupillum propter bereicitatem: aut viduam propter nescio quod negocium suum: **E**quidem et iustis de opitulat: et in omnibus officiis generis humani bonorum opus facit: qui pupillum consolat: qui viduam non deserit: sed in quendam modum oes pupilli sumus: absente pre non mortuo. **P**pillum enim huius homines mortuo patre fit. **E**t si verius fratres: quod anima non moritur: viuunt parentes nostri: et magis absentibus patribus sunt pupilli: **Q**ui pupilli sunt: si mali fuerint: in penis viuunt: si boni fuerint in requie vivunt. **O**ia integra sunt creatorum: **L**amē nos quodcumque sumus in corpe hoc et peregrinationis locum incolim: absens est prius noster: ad quem clamamus: **P**ater noster quod es in celis. **I**stae ecclesia vidua quasi absente sposo: absente viro: veniet ille quod illam modo protegit: non vius: sed desideratus. **N**magno enim desiderio rapimur: et amore eius quem non nouimus: desideriam: in heretum amplexibus vixi si non dum fidei visi detinemur. Ergo et pupilli et viduam quod volunt intelligi fratres: Bestiatus omni ope et auxilio. Bestituta anima in seculo: ipsa sibi sperat adiutorium dei. Quicquid hic habueris: auxilium habeas: presumisti inde: iam non es proselitus: non es orphanus: non in viduam numeraris. Amicū habes: si de illo presumiseris: et deum dimiseris: non es destitutus. **H**abes hec oia: non inde presumis: non inde sugbis: pupillus dei es et vidua dei. **S**uscipit ergo destitutos: hoc dixit: **S**uscipit pupillum: scipit et viduam. **E**t exterminabit viam peccatorum. Que est via peccatorum: Irridere ista quod dicimus. Quis pupillus: Que vidua: **Q**uo regnum celorum: Et quod per inferos. Fabelle christianorum sunt iste. **A**d quod video: ad hanc viduam. **N**aducemus et bibamus: cras enim moriemur. **V**ide ne tale aliquid persuadeat: ne per aurum in cor intrerit: spinas inueniantur in auribus tuis: quod ceperit sic intrare punctus abscedat. Corrumpt enim mores bonos colloqua mala. Sed forte hic dicturus es. Quare ergo felices sunt: Ecce nec deus

CXLVI

colat: et omnia mala quotidie committunt: abundantibus his quibus ego egens laboro. **M**oli zelare in peccatores: quod accipiatur vides: quod illis fuerit: non vides. **E**t unde inquit video quod non video: **D**omi habet oculos fidet: et maiores oculos et potentiores et fortiores. **H**i oculi nemine decepti sunt: hi oculi sunt semper in dominum: ut et ipse euellat de his laqueis pedes tuos. **V**ia peccatorum placitib; quod lata est: et nitti per illam ambulat. Latitudinem ei vides: finem et non vides. **E**cce ubi finis principium est: ubi finis profunditas quodam baratri est. Letantes et si patientes in ista vita illo fine merguntur. **S**ed extenderent oculos non potes ut videas ipsum finem: crede ei quod videt. **E**t quis est homo qui videt: Forte non homo: sed dominus tuus venit ad te: ut credentes deo. **N**on enim et deo tuo non es creditur: quod aut: Lata et sparsa est via quod dicit ad interiorum: et multi sunt qui ingrediuntur per illam: **H**ac viam exterminabit dominus: quod ipsa est via peccatorum. **E**t dum exterminata fuerit via peccatorum: quod nobis restat: Venite benedicti precies mei: precipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. **A**d hoc conclusus psalmista: **E**t via peccatorum exterminabit. **E**t quod tu: Alia fa.
fin secunda

Regnabit dominus in eternum. **G**aude: quod tibi regnabit: gaudete: quod tu eris regnum eius. **V**ide enim et quod sequitur. Est certe ciuitas de syon: non de babylonia: id est non de ciuitate pictura huius seculi: sed de syon ad ipsos laborante et peregrinante in eternum aut regnatura. **A**udisti ergo finem. **I**nde es. **R**egnabit dominus in eternum. **D**eus tuus syon. **O** syon: deus tuus regnabit in eternum. **M**unquam sine te regnabit deus tuus: In generatione et generatione. **B**is dicit: quod non potuit semper dicere. **N**ec putas: quod vobis finitis: finis eternitas. Eternitas in vobis quantum syllabis constat: in se sine fine est. **N**on potuit tibi: nisi sic commendari. **D**eus tuus regnabit in generatione et generatione. **P**arum dicit: si tota die diceret: angustus esset. **S**itota vita sua diceret: nonne aliquis pati esset: **A**men eternitate: Nullus fine regnabis: sed finis tibi christus est: cum quo regnabis in secula seculorum. Amen.

Explícit Tractatus de ps. CXLV.

Incepit Tractatus de ps. CXLVI.

Prefatio.

Intenti audiebam: cum psalmus proximamente: Et non oes quod audiebam etiam intelligebam. Quanto magis ergo itete nunc audiendum est: si ut spero et cupio adiuuabit omni